

“İŞ YAPMA REHBERİ-IRAK’IN VERGİ POZİSYONUNU ANLAMAK”

Deloitte tarafından hazırlanan “İş Yapma Rehberi-Irak’ın Vergi Pozisyonunu Anlamak” başlıklı raporda yer alan belli başlı hususlar aşağıda sunulmaktadır;

- DEAŞ’la mücadele ve kurtarılan bölgelerin istikrarlaştırılması, Abadi Hükümetin en öncelikli konusu olduğundan, yakın vadede ekonomi politikaları daha az öncelikli olacaktır.
- Irak’ın ekonomi politikalarının yönlendirilmesinde, 2016 yılında IMF tarafından onaylanan 5,34 milyar Dolarlık Stand-By Anlaşması da etkili olacaktır. Bütçe harcamalarının azaltılması, yolsuzluğun engellenmesi, finans sektörünün güçlendirilmesi ve bütçe yönetiminin iyileştirilmesi temel hedeflerdir.
- Devam eden güvenlik sorunları, OPEC üyelerinin petrol arzının kısıtlanmasına yönelik kararı ve altyapı eksiklikleri nedeniyle 2016 yılında %5,7 olan büyüme oranının 2017’de %3,4’e düşmesi beklenmektedir. Bununla birlikte, önümüzdeki 5 yıl içerisinde, güney petrol sahalarının geliştirilmesi ve petrol dışı sektörlerin çeşitlendirilmesinin büyümede etkili olacağı öngörülmektedir. (2018 yılında büyüme oranının %4,2 olması beklenmektedir.)
- DEAŞ’la mücadele ve düşük petrol fiyatları nedeniyle Irak Hükümeti 2017 bütçesinin %9,1 oranında açık vereceğini hesaplamıştır. 2018 yılında, petrol fiyatlarının artması ve bütçe harcamalarının azaltılmasıyla söz konusu oranın düşeceği tahmin edilmektedir.
- Irak’ın ekonomisi büyük ölçüde enerji sektörüne bağımlıdır. 2015 yılı kamu gelirlerinin %85’inden fazlasının petrolden elde edildiği hesaplanmaktadır.
- Ülkenin ekonomi politikaları, büyük ölçüde 2018 yılında gerçekleştirilecek seçimlere ve Hükümetle Kürt liderler arasındaki işbirliğine bağlıdır.
- ABD kaynaklarına göre (EIA), Irak dünyada en fazla petrol rezervine sahip olan beşinci ülkedir. Irak, uluslararası petrol şirketlerinin yardımıyla, petrol üretimini artırmak için iddialı bir program uygulamıştır. Ancak, büyük miktarda petrol rezervlerine sahip olmasına rağmen, altyapı problemleri ve siyasi sorunlar nedeniyle hedeflenen üretim düzeyine çıkılamamaktadır.
- 2015 yılında toplam üretimin %85’i güney petrol sahaları, %5’i kuzeydeki sahalardan çıkarılmıştır. Kalan kısım ise ülkenin diğer bölgelerinden elde edilmiştir.

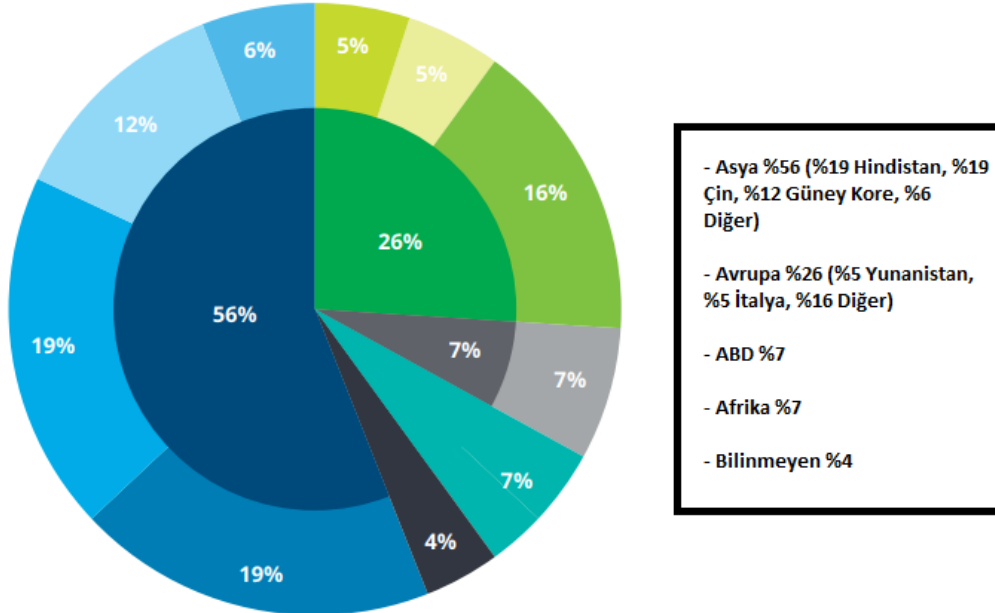
- Petrol ve doğalgaz, Irak Petrol Bakanlığı çatısı altında faaliyet gösteren Kuzey Petrol Şirketi (NOC), Orta Bölgeleri Petrol Şirketi (MDOC), Güney Petrol Şirketi (SOC) ve Maysan Petrol Şirketi (MOC), Kuzey Irak'ta da IKBK Doğal Kaynaklar Bakanlığınca yönetilmektedir.
- Petrol fiyatlarının artırılması amacıyla OPEC kararı doğrultusunda, Irak 2016 yılında petrol üretimini günlük 210.000 varil azaltma kararı almıştır. Bu gelişmenin yanı sıra rafinerilere, boru hatlarına ve ihracat terminallerine kısıtlı yatırım yapılması, 2017 yılında petrol ve gaz sektörlerinin büyümesini sınırlandırmaktadır. Yine de Hükümet, 2020 yılı itibariyle günlük 7,1 milyon varil üretim kapasitesine çıkılması konusunda iyimser hedefini korumaktadır.

Irak'ta Planlanan Yeni Rafineri Yatırımları			
Rafine Projesi	Kapasite (Gün/varil)	Yatırım Tutarı (Milyar ABD Doları)	Mevcut Durumu
Nasiriye*	300.000	10	Duyuruldu
Maysan	150.000	6	İnşaat Aşamasında
Kerbela	140.000	6	İnşaat Aşamasında
Kerkük	150.000	?	Duyuruldu
Kut	100.000	?	Duyuruldu
Basra	100.000	?	Duyuruldu
Samawa	70.000	?	Duyuruldu

*Nasiriye Rafineri Projesi, DEAŞ nedeniyle 2014 yılında ertelendi. Başlangıçta hesaplanan maliyeti 10 milyar ABD Dolarıydı.

Kaynak: Petrol Bakanlığı

- Aşağıdaki grafikten görüleceği üzere Irak en fazla Asya'ya, daha sonra Avrupa'ya ve Amerika'ya petrol ihraç etmektedir.

Grafik: Irak'ın 2015 yılı Petrol İhracatı (Kaynak: EIA)

- BP İstatistiklerine göre, 2015 yılı sonu itibariyle Irak'ın kanıtlanmış doğalgaz rezervi yaklaşık 3,7 trilyon m³'tür. Bu bakımdan, Irak dünyanın en fazla doğalgaz rezervine sahip 12'nci ülkesidir. Toplam doğalgaz rezervinin yaklaşık %70'i ham petrolle birlikte (ham petrol içinde çözülmüş halde) çıkmakta ve ağırlıklı olarak Irak'ın güneyinde yer almaktadır. 2015 yılı üretimi 6,1 milyon ton petrol eşdeğeri (toe) olup, 2021 yılına kadar bu miktarın 13,1 milyona çıkarılması hedeflenmektedir.
- Üretilen gaz elektrik elde etmekte kullanılmakla birlikte, toplam üretimin yaklaşık %50'si yakma sırasında boşa gitmektedir. Güney Gaz Şirketi (%51), Shell (%44) ve Mitsubishi (%5) ortaklığında 2013 yılında kurulan Basra Gaz Şirketi (BGC), yakılan gazın kullanılabilmesini amaçlamakta olup, mevcut tesislerin rehabilitasyonu ve gaz işleme kapasitesini artırmak amacıyla yeni tesislerin kurulması konusunda anılan firmayla yapılan 25 yıllık sözleşme kapsamında toplam 17 milyar Dolarlık yatırım yapılacağı hesaplanmaktadır.
- Irak'ta iş kurmak için gerekli zaman ve maliyeti aşağıdaki tabloda yer almaktadır;

No	Prosedür	Gün	Yaklaşık Maliyet (ABD Doları)
1	Bağdat Ticaret Odasında ve Ticaret Odaları Federasyonunda şirket isminin belirlenmesi	2	400
2	Şirket Ana Sözleşmesi taslağı için avukatla anlaşılması	1	1.200
3	Ticari bir bankaya başlangıç sermayesinin yatırılması ve buna dair belgenin temini	2	4-20
4	Şirket tescili için başvuruda bulunulması	21	200-280
5	Tescil belgesinin alınması	1	4. Prosedüre Dahil
6	Şirket mührünün yaptırılması	2	16
7	Vergi Komisyonunda vergi kaydının oluşturulması	2	360
8	Çalışanların sosyal güvenlik kaydı	3	16

(1 ABD Doları=Yaklaşık 1.250 Irak Dinarı)

Buna göre Irak'ta iş kurmak için gerekli belgelere yaklaşık 2.200 ABD Doları ödeme yapılmakta ve söz konusu işlemler 34 gün içerisinde tamamlanabilmektedir. Aşağıda Irak ile MENA ve OECD ülkeleri kıyaslanmaktadır.

Göstergeler	Irak	MENA	OECD
İşlem Sayısı	8	7.8	4.8
Gün	34	20.1	8.3
Maliyet (Kişi Başı Gelire Oranı)	51.9	26.3	3.1
Asgari Sermaye (Kişi Başı Gelire Oranı)	18.6	11.2	9.2

Kaynak: Dünya Bankası İş Yapma Raporu, 2017

Tüzel Kişilik Türleri

Genel bir kural olarak, Irak'ta iş yapan ancak Iraklı olmayan şirketlerin şirket ya da şube gibi yasal bir oluşuma gitmesi gerekmektedir. Irak'ta "iş yapmanın" herhangi bir tanımı bulunmamakla birlikte, mülk edinimi, personel çalıştırılması gibi konularda bu yönde bir zorunluluk doğmaktadır. Kuruluşun kayıt altına alınmamasının birtakım cezai müeyyideleri bulunmaktadır.

Irak'ta birçok şirket türü bulunmakla birlikte, yabancı yatırımcılar için en yaygın olanları limited şirket ve şube kuruluşudur. Iraklı bir limited şirketin yabancılarca satın alınması konusunda mevcutta herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Bu yüzden, yabancı bir yatırımcı Irak Şirketler Kanunu çerçevesinde Irak'ta kurulmuş limited şirketin %100 sahibi olabilir.

Irak'ta tüzel kişilik kuruluşunun ne kadar bir süre içerisinde gerçekleştirilebileceği kesin olmamakla birlikte, tecrübelerden 6 ila 12 ay arasında süreceği söylenebilir. Limited şirket kuruluşu yerine yabancı bir şirketin şubesinin kurulması ise kıyasen daha kısa sürede tamamlanmaktadır.

Devamlı Müessese

Irak Gelir Vergisi Kanunu devamlı müessese kavramını tanımamaktadır. Vergilendirmeye daha ziyade ülkesel olarak bakılmaktadır. Irak vatandaşı olmayanlarla yapılan sözleşmeler 2/2008 no.lu Talimatnameye tabi olup, vergilendirmede ticaretin Irak'la mı yoksa Irak'ta mı olduğu önem arz etmektedir. Irak'la yapılan ticaret vergi yükümlülüğü doğurmamaktadır.

Genellikle, sözleşmeler Irak'ta yapılmışsa, hizmetlerin bedeli bir Irak bankasına yatırılmışsa ya da hizmetler fiziksel olarak Irak'ta verilmişse, Irak vatandaşı olmayan yabancıların Irak'ta ticaret yaptığı varsayılmaktadır. Bu durum hizmetlerin bir acenta vasıtasıyla sağlanmış olması halinde de geçerlidir. Öte yandan, "hizmet" kavramının açık bir tanımı mevzuatta bulunmamaktadır.

Talimatlarda özel olarak sayılan ve Irak'ta gerçekleştirilen montaj, danışmanlık, bakım, mühendislik hizmetleri ve diğer tamamlayıcı işler ise bir ya da birden fazla sözleşme konusu olup olmadığına bakılmaksızın Irak'la ticaret kapsamında değerlendirilmektedir.

Irak'ta ticaret yapan bir kuruluş, Irak'ta tescil edilmeli, vergi amaçlarını kaydettirmeli ve vergi borcu bulunmadığına dair belge almalıdır. Sözleşme yapılması halinde, tarafların vergi ödemekle mükellef olup olmadıklarının veya teminat alınıp alınmaması hususlarının belirlenmesi için bahse konu sözleşme vergi dairesine gönderilmelidir.

Talimatlarda Irak'ta çalışmanın herhangi bir asgari limiti belirlenmediğinden, tek bir gün çalışma bile Irak'ta ticaret kapsamında değerlendirilebilir.

Vergi İdaresi

Vergi mevzuatının temel taşı 2003 yılında tadil edilen 113 sayılı ve 22/11/1982 tarihli Federal Gelir Vergisi Kanunu'dur. Vergi otoritesi ise Vergi Genel Komisyonu'dur. IKBY'de ise Gelir Vergisi Müdürlüğü yetkilidir.

Vergilendirilebilir Gelir

Vergilendirilebilir gelir, toplam gelirden uygun görülen giderlerin çıkarılması suretiyle elde edilir. Genellikle kaynağı ne olursa olsun tüm gelirleri içerir. Federal Gelir Vergisi Kanununa göre, vergilendirilebilir gelirin elde edilmesinde yapılan harcamalar, vergilendirilebilir gelirden mahsuplanabilir.

Federal Gelir Vergisi Kanunu'nun 2'nci maddesi, Irak'ta vergiye tabi gelir türlerini geniş bir yorumla tanımlamaktadır. Buna göre aşağıdaki durumlarda elde edilen gelirler Gelir Vergisine tabidir.

- Ticari bir faaliyetten veya sözleşmeler, taahhütler veya tazminatlar dahil olmak üzere, ticari doğası olan uğraş veya mesleki faaliyetlerden elde edilen karlar,
- Tahvil veya hisse senedi alımından elde edilen faiz, komisyon, indirim ve karlar,
- Tarım arazilerinin kiralanmasından elde edilen gelir,
- Belirli bir zaman diliminde belirli bir iş için elde edilen maaş, tazminat, ikramiye veya haftalık, mükellefin hizmeti karşılığı elde ettiği nakdi veya konut, yiyecek ya da konaklama gibi gayri nakdi ödenekler,
- Kanun ile istisna getirilmemiş ve Irak'ta herhangi bir vergiye tabi tutulmamış diğer kaynaklar.

Mezkur Kanunun 5'inci maddesi ise, "faturanın yeri dikkate alınmaksızın Irak'ın içinde veya dışında doğan verginin Iraklı kişiye tahakkuk ettirileceği" hükmünü haizdir. Burada "kişi" kavramı, şahısların yanı sıra şirketler, yabancı şirketlerin şubeleri gibi tüzel kişileri de kapsamaktadır.

Irak'ta yerleşik olmayanların Irak'ta doğan gelirleri de vergiye tabidir.

Vergilendirmenin Esasları

Irak'ta kayıtlı kişiler, Irak Tekdüze Muhasebe Standartlarına (UAS) uygun olarak Arapça dilinde hazırlanmış ve Iraklı yetkili bir hesap denetçisi tarafından denetlenmiş bilançolarını teslim etmekle mükelleftir. Vergi Kanununa göre, destekleyici belgeler ve kayıtlar muhafaza ediliyorsa, kurumlar vergisi, her bir mükellefin UAS muhasebe kayıtlarındaki karı üzerinden hesaplanır.

Federal Gelir Vergisi Kanunu'nun 8'inci maddesinde, vergilendirilebilir gelirin hesaplanmasında düşülmesine izin verilen belirli harcamalar sıralanmıştır. Genel bir kural olarak, ilgili yılda gelir elde edilmesinde yapılan tüm harcamalar, vergilendirilebilir gelirin hesaplanmasında düşülmektedir. Yapılan kesintiye ilişkin uygun belgelerle desteklenmesi gerekmektedir.

Vergi Genel Komisyonu uygulamada sıklıkla, firmanın cirosunu baz alarak belirlediği bir oranı firmanın tahmini karı olarak hesaplayarak vergilendirilebilir gelire ulaşır. Söz konusu komisyon her yıl tekrar belirlenen ve her bir sektör için ayrı ayrı belirlenmiş tahmini kar oranları konusunda bir iç sirküler hazırlamıştır. Söz konusu sirküler, mevzuat niteliğinde olmadığından idare ve mükellef bakımından bağlayıcı olmamalıdır. Kişilerin gelirlerine tatbik edilecek oran, sektöre göre değişkenlik göstermekle beraber, %20-25 arasındadır. Mezkur tahmini kar yaklaşımı, daha çok, işletmenin zarar ettiği veya düşük kar elde ettiği durumlarda uygulanmaktadır.

Kaynakta Vergi Kesintisi (Stopaj)

Irak'ın kaynakta vergi kesintisi ve stopaj vergisi ile ilgili mevzuatı oldukça karışıktır. Uygulamada, çok az sayıda stopaj vergisi bulunmakla birlikte, yabancılarla yapılan sözleşmelerle ilgili 2 sayılı ve 2008 tarihli Talimatnameyle, petrol ve gaz sözleşmeleriyle ilgili 5 sayılı ve 2011 tarihli Talimatname kapsamına giren sözleşmelere odaklanılmalıdır.

Temettüler (Kar Payı)

Uygulamada, temettüye uygulanan stopaj vergisi bulunmamaktadır.

Faiz

Irak'ta mukim limited şirketin veya şubenin, yerleşik olmayan yabancı ana şirket veya yabancı bankaya faiz ödemesine %15 vergi tatbik edilmektedir.

Kiralar ve Telif Hakları

Telif hakkı ödemelerine stopaj vergisi uygulanacağına dair mevzuat bulunmamaktadır. Ancak, elde edilen gelirin Irak'ta oluşan bir gelir olduğu düşünülürse, Vergi Kanununda vergi idaresinin bu tür ödemelerin Irak'ta vergiye tabi olduğunu iddia edebileceğine dair hükümler mevcuttur.

Ayrıca, Iraklı bir kuruluşun yabancı bir kuruluşa yaptığı, yönetim gideri, teknik hizmet, kira vb. ödemeler vergi idaresi tarafından, Irak'ta elde edilen gelirle ilgili yapılan ödemeler olarak değerlendirilerek vergi tahakkuk ettirilebilir.

Stopaj Vergisi

2 sayılı ve 2008 tarihli Talimat – Iraklı ve yabancı taraflar arasındaki sözleşmeler

Anılan talimat uyarınca, yabancı tedarikçilerle yapılan sözleşmelere ilişkin bilgilerin, vergi idaresi tarafından yüklenicinin vergi ödemesi gerekip gerekmediği ve stopajın oranının tespitinin netleştirilmesini teminen Vergi Genel Komisyonu'na iletilmesi zorunludur.

Belirli sözleşmelerde, ödemeyi yapan tarafından toplam ödemenin %10'una kadar stopaj kesilebilir. Yapılan kesinti, işin bitiminden itibaren 30 gün içerisinde vergi idaresine gönderilir. Yüklenici, vergi borcu olmadığına dair belge getirene kadar söz konusu miktar alıkonulur. Vergi borcu olmadığına dair yazı, ancak tedarikçi tüm vergi yükümlülüğünü yerine getirdikten sonra verilebilir.

IKBY’de kamu sektörünün yaptığı %5’lik kesintisi dışında, stopaj kesintisi yaygın olarak uygulanmamaktadır.

5 sayılı 2011 tarihli Talimat – Petrol ve Gaz

Söz konusu talimat uyarınca, Petrol ve Gaz Vergisi Kanununa tabi altyüklenicilerin, petrol veya gaz sözleşmeleri kapsamındaki ödemelerinin %7’si, diğer sözleşmeleri kapsamındaki ödemelerinin %3,3’ü kesilir. Ödemeyi yapan kuruluş, ödeme tarihinden itibaren 30 gün içerisinde yapılan kesintiyi vergi idaresine göndermekle mükelleftir. Altyüklenici, sözleşme kapsamı işin bitiş tarihinde vergi borcu olmadığına dair belgeyi vergi idaresine ibraz ederek yapılan kesintileri iade alabilir.

Vergi Muafiyetleri

2006 tarihli ve 13 sayılı Yatırım Kanunu

Yatırım Kanunu’nun genel amacı, Irak’ın kalkınmasına ve ekonominin çeşitlenmesine katkı sağlamak için yatırımların teşviki ve modern teknolojilerin transferidir.

- Mezkûr Kanun, 10 yıl boyunca vergi ve harçlardan muafiyet sağlamaktadır. Söz konusu süre, Iraklıların iştiraki kaydıyla Ulusal Yatırım Komisyonunca 15 yıla kadar uzatılabilmektedir.
- Yatırım linansı, tüzel kişilere değil projelere ve belirli kısıtlamalarla verilmektedir.

Muafiyet genellikle kurumlar vergisi bakımından uygulanmakta olup, istihdam edilen personelin gelir vergisinin ödenmesi istenmektedir.

2010 tarihli ve 167 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

Bahse konu Karar uyarınca, Irak’ın kalkınmasına katkı veren projelerin, kurumlar vergisi, gümrük vergisi ve diğer harçlardan istisna tutulması mümkün bulunmaktadır.

Serbest Bölgeler

Serbest Bölgeler Genel İdaresi Maliye Bakanlığı’na bağlıdır. 19/10/1998 tarihli ve 170 sayılı Kararname uyarınca;

- Serbest bölgelerde gerçekleştirilen yatırım projeleri ve kullanılan sermaye, kar ve faiz kazançları, gelir vergisinden, damga vergisinden ve diğer tüm vergi ve harçlardan muaftır.
- Serbest bölgelere ithal edilen mal ve malzemeler gümrük vergisinden muaftır.
- Irak vatandaşı olmayan çalışanların kazançları gelir vergisinden muaftır.
- Irak vatandaşlarının kazançlarının %50’si gelir vergisinden müstesnadır.

Vergi Anlaşmaları

Diğer ülkelerle Irak'ın vergi konusunda önemli anlaşması bulunmamaktadır. Arap Ekonomik Konseyi Birliği ile yapılan anlaşma ise uygulamada pek tatbik edilmemektedir.

Kurumlar Vergisi

Kayıt: Limited şirket veya şube tescil işlemlerini tamamlayan yabancı şirket, Vergi Genel Komisyonu'na giderek kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirmelidir. IKBY'de mükellefiyet, ilk kurumlar vergisi dosyasının sunulacağı dönem olan Haziran ayında kurulur.

Dosyalama ve Ödeme: Irak'ta vergi yılı takvim yılıdır. Mayısın 31'ine kadar bir önceki yıla ait kazancın dosyalanması işlemi tamamlanır. IKBY için bu tarih aynı olmasına rağmen ödemede Haziran'ın 30'una kadar süre tanınabilir.

Oranlar: Federal Gelir Vergisi Kanununa göre, kurumlar vergisi oranı %15'tir. Ancak, Mart 2010 tarihinde yürürlüğe giren 19 sayılı Petrol ve Gaz Kanunu uyarınca, Irak'ta gaz ve petrol sektörlerinden yabancı şirketlerce elde edilen kazançlar için kurumlar vergisi oranı %35'e çıkarıldı.

Söz konusu Kanunun IKBY'de uygulanıp uygulanmadığına dair kesin veri bulunmamakta olup, kurumlar vergisi olarak tüm sektörlerde %15 uygulandığı bilinmektedir.

Kişisel Vergilendirme

Merkezi Irak'ta çalışanların gelirlerinin tabi olduğu vergi oranları aşağıda gösterilmiştir:

- 250.000 Dinara kadar %3,
- 250.001-500.000 Dinar arası %5,
- 500.001-1.000.000 Dinar arası %10,
- 1.000.001 Dinardan fazlası %15

Kişisel gelir vergisi Irak vatandaşı olup olmadığına bakılmaksızın, Irak'ta gelir elde eden tüm çalışanlara tatbik edilir. Asıl ücret dışında elde edilen diğer kazançlar da vergi matrahına dahildir.

IKBY Vergi İdaresi, genellikle temel maaş ve temel maaşın %30'undan fazla ödeneklerden vergi tahsil etmektedir. Aylık gelirin 1.000.000 Dinarı vergiden muaftır.

Sosyal güvenlik primi olarak çalışanların ücretinden %5, işverenden ise ödenen ücretin %12 veya %25'i tahsil edilir. Yabancı çalışanların sosyal güvenlik priminden muaf tutulması için müracaat etmesi mümkündür.

Dosyalama ve Ödeme

İşverenler, çalışanlarının gelir vergisini kesip her ayın 15'nde vergi idaresine ödemekle ve yıllık vergi beyannamelerini vermekle mükelleftir. Yıllık istihdam vergi beyannamesi ilgili yılı takip eden yılın 31 Mart'ına kadar hazırlanmalıdır.

IKBY’de ödemeler, ilgili yılı takip eden yılın 30 Haziranından önce yapılmalıdır.

Sosyal güvenlik ödemeleri ise maaş ödemesinin yapıldığı ayı takip eden ayın sonunda önce dosyalanmalıdır.

Cezalar

Ödenmeyen veya geç ödenen vergiler için belirlenen cezalar şunlardır; son ödeme tarihinden itibaren 21 gün içinde vergi ödemesi yapılmamışsa, ödenmeyen tutarın %5’i, ikinci 21 gün içinde (toplam 42 gün) de ödeme yapılmazsa ikinci kez ödenmeyen tutarın %5’i oranında ceza kesilir. Ayrıca, vergi borcunun tamamı ödenene kadar son ödeme tarihinden itibaren faiz hesaplanır.

IKBY’de vergi borcu cezası genellikle vergi tutarının %10’u ve azami 75.000 Irak Dinarı ile kısıtlanmıştır.

Sosyal güvenlik ödemelerinde, her ay ödeme tutarının %2’si kadar gecikme cezası kesilir.

Vize/Çalışma İzni/İş Kanunu

Irak’ta çalışan yabancıların çalışma vizesi ve çalışma izninin bulunması gerekmektedir. Irak’ta vize süreçleri çok sıklıkla değiştirilmekte olup, bu konuda danışmanlık alınmasında fayda bulunmaktadır.

Dolaylı Vergiler (KDV, Gümrük Vergisi, Özel Tüketim Vergisi, Damga Vergisi vb.)

KDV: Irak beş yıldızlı otellerdeki konaklamalarda, telefon kartlarında, tütün ve alkollü içeceklerde KDV tahsil etmektedir.

Damga Vergisi: 71 sayılı ve 2012 tarihli Damga Vergisi Kanununa göre, sözleşme bedelinin %0,2’sinin damga vergisi olarak ödenmesi gerekmektedir. Uygulamada, özel şirketlerle yapılan sözleşmelerde damga vergisi ödenmemektedir. Ancak, sözleşmenin dava konusu olması halinde taraflarca damga vergisi ödenmektedir. Kamu ile yapılan sözleşmelerde ise muafiyet söz konusu değilse sözleşmenin imzalanması sırasında damga vergisi tahsil edilmektedir.

Gümrük Vergisi: 2003’te Yeniden Yapılanma Vergisi adı altında sabit %5 vergi uygulamaya başladı. 2014 yılı Ocak ayında kabul edilen yeni bir Gümrük Kanunu yalnızca 100 gümrük tarife pozisyonunu kapsamaktaydı. Söz konusu tarifenin uygulanmasında IKBY ile Merkezi Irak arasında farklılıklar vardı. Tüm ürünlerde tarifenin %5 ile %40 arasında kademelendirilmesine ilişkin değişikliğin tam olarak uygulanıp uygulanmadığı bilinmemektedir. **(Müşavirliğimiz Notu: 22 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe koyulan ve gümrük vergilerini %5’ten ortalama %20’ye çıkaran Gümrük Vergisi Kanunu, kendi tarifelerinde kısmi değişikliğe gitmesine rağmen halihazırda IKBY tarafından tam olarak uygulanmamaktadır. Her ne kadar Hükümet yetkilileri IKBY dışındaki tüm bölgelerde tarifenin tam olarak uygulandığını iddia etse de Merkezi Irak’ın kontrolündeki sınır kapılarında yapılan uygulamalarda önemli sorunların bulunduğu,**

vergi yerine komisyon/rüşvet tahsil edildiği, keyfi uygulamalara gidildiği bilinmektedir. Gayri resmi uygulamaların en yaygın olduğu gümrük ise IKBY ile Bağdat arasında 2016 yılında kurulan ve Merkezi Irak'a ihracat yapan firmalarımızın kullanmak zorunda kaldığı Safra İç Gümrük Kontrol Noktasıdır.)

Emlak Vergisi

1959 tarihli ve 162 sayılı Emlak Vergisi Kanunu uyarınca, tüm taşınmazlardan elde edilen gelirin %10'u kadar vergi ödenmesi gerekmektedir. Vergi matrahından, bina bakım ve onarım giderleri düşülebilir.